

POZSONYTÓL CSENKÉIG

Beszélgetés Dr. Kvarda Józseffel, a Szlovák Kulturális Minisztérium államtitkárával

– Miután járt nálunk Budapesten, az intézetünkben, érzékelté helyzetünket és törekvéseinket, kérdezem, milyen azonosságokat és különbségeket lát a két ország közművelődésében? Hogy néz ki a szlovák közművelődés gyakorlata, s vannak-e stratégiai elképzeléseik?

– Én tavaly október 24-én kerültem a Kulturális Minisztériumba államtitkárnak, és tapasztaltam néhány olyan dolgot, amivel nem lehetett egyetérteni. A minisztérium korábbi vezetése például megszüntette a minisztérium keretein belül a Népművelési Főosztályt – ez Önöknél a Közművelődési Főosztálynak megfelelő struktúra –, és ezáltal a hagyományos kultúra, a népművelés, a közművelődés mint olyan, a minisztériumban a perifériára került.

Javasoltam a vezetőségnek, és a miniszterrel meg is egyeztünk abban, hogy vissza kell állítani azt az állapotot, amikor a közművelődéssel is foglalkozik a minisztérium, mint központi államigazgatási szerv. A struktúrában erre egy osztály nagyságú egység jön létre, a személyek kiválasztása már folyamatban van.

Létezik nálunk egy, a népművelésről szóló, 1989 utáni törvény, amely az első Csehszlovák Köztársaság idejéből származó hagyományokra próbál építeni. Önmagában a terminus technicus, „a népművelés” is onnan származik. Ez ugyan a szocializmus idején pejoratív értelmet is kapott, de a Cseh Köztársaságból is úgy tudom a kollégától, hogy ők is ragaszkodnak hozzá, és vissza fognak térni a használatához. Ők a kulturális nevelőmunkával, s hasonlókkal helyettesítették ezt a fogalmat, nálunk még a mai napig is létezik, és bízom benne, hogy van jövője.

Most készül egy átvilágítás az egész minisztériumról, hogy segítségével kialakuljon a minisztérium belső fölépítése, mégpedig úgy, hogy a lehető legjobban tudjon funkcionálni. Ezen alkalommal azoknak az intézményeknek az átvilágítása is megtörténik, amelyek közvetlenül hozzánk tartoznak. Ilyen a Nemzeti Népművelési Központ, ilyen a Nemzeti Galéria, a Nemzeti Színház, és a többi nemzeti intézmény, például a könyvtár. Utána el kell készülnie egy átfogó elképzelésnek arról, hogyan lehet átalakítani a kulturális szférát.

Amikor mi idejöttünk az új miniszter úrral, a kormányprogramban szereplő feladatokat, politikai elképzeléseket próbáltuk teljesíteni. Még a korábbi időszakban készült egy nemzeti jelentés a kultúra állapotáról Szlovákiában, és ennek részeként, a nemzetiségi kultúráról. Ezt mi előterjesztettük a nemzetközi fórumokon, azzal, hogy ez a dokumentum képezi az alapját az elképzeléseinknek, melyet év végéig kultúrpolitikai koncepcióvá vagy stratégiává kell átdolgozni.

Az uniós országok között természetes: meghatározni a prioritásokat, amelyek hosszabb távon aktuálisak vagy fon-

tosak lehetnek. Az uniós csatlakozás függvényében egyre erősödik a stratégiák kidolgozásának az igénye. Nemcsak Szlovákiában, hanem a környező országokban is ezt tapasztaljuk.

Ahhoz, hogy ne a politika széljárása határozza meg a kultúra prioritásait – hiszen négy évenként választások vannak, általában változik a minisztériumok politikai vezetése –, hosszabb távú elképzelésre van szükség.

Kapcsolatban vagyunk a Visegrádi Négyek keretén belül – én a magam szintjén – az államtitkár urakkal Magyarországon is, Csehországban is. Csehország elfogadott egy dokumentumot, amely bizonyos víziót vázol föl a cseh kultúra prioritásait és a támogatást illetően.

Az év végéig nálunk is több törvény készül majd, amelyeknek előkészítője, kidolgozója a minisztérium. Így a tévéről, a rádióról szóló média törvény. A kisebbségi szempontból fontos két törvénynek az év végéig kell elkészülnie. Az egyik a nemzeti kisebbségekről szóló törvény, a másik a nemzetiségek, illetve az etnikai csoportok kultúrájának a finanszírozásáról szóló törvény. Tehát a pénznek az előteremtése a kultúrára. Pillanatnyilag pályázati rendszer működik a minisztériumon belül, ad hoc módon. Amit a költségvetésben jóváhagyunk (ötven és nyolcvan millió korona között), 12 kisebbség – amelyeket hivatalosan elismernek Szlovákiában – támogatására szolgál évente.

Létezik egy szekció, a kisebbségi kultúrák szekciója (Önöknél főosztálynak hívják és helyettes államtitkár áll az élén), nálunk vezérigazgató áll az élén, erre a posztra most van pályázat kiírva. Gyakorlatilag a kisebbségi kultúra valamennyi vonatkozása ennek a szekciónak a profiljába tartozik.

Tudni kell, hogy a Népművelési Központon belül, a fordulat után, 89-ben megszűnt a kabinet, amely hivatott volt az itt élő kisebbségek amatőr kultúrájának a módszertani, szakmai háttérének a biztosítására. A szlovák-magyar vegyes bizottságnak is az egyik ajánlása, hogy ezt vissza kell állítani. Amint a minisztériumi új struktúra elkészül, a Népművelési Központban újból létrehozzuk a kisebbségek módszertani központját is.

Ami nekünk komoly gondot okoz, az általában valamennyi országban is probléma. A Visegrádi Négyek keretén belül is tapasztaljuk, hogy a kulturális tárca finanszírozása mindig az utolsók között mozog. Ez így van más volt szocialista országokban, vagy az Unióhoz csatlakozó országokban is, de mi még a Visegrádi négyeken belül is a végén kullogunk, ami nagyon komoly gondot okoz, hiszen borzasztóan nagy a pénzügyi szükséglet ezen a területen.

A kultúrpolitikának egyik fontos pillére lesz a kultúra finanszírozása, nemcsak kisebbségeknél, hanem egyálta-

VISEGRÁDI NÉGYES

lán. A kultúra finanszírozását úgy kell megoldani, hogy az a majd megfogalmazandó prioritásokkal összhangban legyen. Hogy biztosítsuk a prioritásokhoz a pénzügyi kereteket.

– Szakmánk szempontjából sorsdöntőnek látom, hogy a kultúrán belül mely terület kerül hangsúlyos helyzetbe. Előfordulhat, hogy, akár az Unió felé fordulásnak köszönhetően – amikor is mutatni, reprezentálni kell – a profi művészet kerül kiváltságos helyzetbe. A népművelés pedig – amely optimálisan olyan terület, amely egy országnyi néppel foglalkozik, de a benne progresszív ágat képviselők szerint a hátrányos helyzetben levőkkel (apró falvak lakói, határmentén élők, szegények, állásnélküliek, fiatalok) feltétlenül, valamint az amatőr művészet, amely egy ország mentalitását tudja modulálni – nem kap elég támogatást. A potenciális súlyához, a hatás-lehetőségéhez mérten nem eleget. Borulni látszanak az arányok. Hisz mennyivel több támogatás járna a népművelésnek, amely – végső soron – egy ország állapotát befolyásolja, miközben a profizmus támogatása egy szűk társadalmi réteget, a művészeket érinti. (Persze csak arányokról beszélek, s szemléletről, s nem arról, hogy művészeink szóra érdemes módon támogatva lennének.)

– Hasonló a helyzet nálunk is, Szlovákiában. A minisztériumot a strukturális fölépítése nagyrészt és különösen is arra teszi alkalmassá, hogy a professzionális kultúrával foglalkozzék. Hiszen, ennek a jele, hogy a közművelődési osztályt meg is szüntették. Az a nézet uralkodott itt el, hogy nincs profi és amatőr kultúra. Foglalkozzanak a profik az amatőr kultúrával is, vagy legalábbis a struktúrába ez így legyen beépítve.

Szerintem nem csak hogy helye van a közművelődésnek a minisztériumban, hanem mi úgy is gondoljuk, hogy a legnagyobb tőke, amit azonnal föl tud mutatni egy nemzet, egy ország vagy egy etnikum, vagy egy nemzeti közösség, az a hagyományos kultúrája. És ez mindenkié. Ez nem egy szűk rétegnek a dolga, ez tényleg egy közösségé, kulturálisan egy népcsoporté, ha nyelvi és kulturális alapon vesszük a dolgot. Úgy gondoljuk, hogy nem szabad, hogy ilyen aránytalan helyzet álljon elő.

Én sokat teszek azért ebben a pillanatban, hogy minél előbb dolgozni kezdjen a közművelődési főosztály. A lehető leggyorsabban le akarjuk bonyolítani a pályázatokat, hogy a megfelelő szakemberek a helyükre kerüljenek, és kiegyensúlyozzuk a helyzetet, mert nagyon elbillent a mérleg nyelve a profi kultúra felé, és ezt nem tartjuk jó helyzetnek.

Nemrég a megyefőnökökkel tartottunk találkozót, mert nagyon sok olyan intézmény, amelyik eddig a minisztériumhoz tartozott, most a megye kezére került – regionális jellegűek a könyvtárak, a közművelődési központok, a kulturális központok, a múzeumok és folytathatnám a sort, a galériák, stb. – és szerettük volna velük megbeszélni azt, hogy a hagyományos kultúra, a nem

professzionális kultúra is kapjon megfelelő támogatást. Tény, hogy a megyék is nagyon szorított helyzetben vannak. Nem tudnak saját maguk gazdálkodni, mert nincs saját bevételük. Azt mondják, hogy amint a fiskális decentralizáció bekövetkezik 2005. január 1-jével, lehet a saját forrásokból valamilyen úton-módon többet biztosítani erre a területre.

Az a polgári közép réteg, amelyik a leginkább támogatná, vagy támogatja a világban ezt a területet, még nem elég erős ahhoz, hogy az állam kivonulhasson ebből a szférából. Addig, ameddig ennek a föltétele megteremtődik, addig az állam igenis köteles törődni ezzel a területtel is.

Én, amikor idekerültem, kiderült, hogy miközben az európai uniós strukturális alapok felhasználása jelentősen befolyásolja az egyes területek fejlesztési lehetőségeit, a korábbi vezetés nagyon elhanyagolta annak kialakítását, hogy ebből milyen mértékben részesedhet a kultúra. Sőt bennünket kihagytak ebből az egész „nagy játékból”, és ezért megpróbáltunk tárgyalni gyorsan-gyorsan a megfelelő minisztériumokkal, a mezőgazdasági és a vidékfejlesztési minisztériummal. Most így a vidékfejlesztési programok esetében az önkormányzatok a kulturális infrastruktúra kiépítésével kapcsolatosan is pályázhatnak majd, és így nemcsak műemléki jellegű épületek, hanem kultúrházak, közösségi központok is korszerűsíthetők, följújthatók lesznek. Az amatőr területen, a népművelés vagy közművelődés területén tudunk így segíteni a falvaknak. Úgy látjuk, hogy lesz erre lehetőségünk.

Egy másik terület, ahol a kultúra számunkra fontos, ez a műemlékek helyreállítása és az idegenforgalom, ami egy nagyon komolyan mozgósító terület lehet, mert ehhez a hagyományt ápolni kell, finanszírozni kell, hogy megmaradjon hosszabb vagy hosszú távon is. Itt lesznek olyan programok, amelyek a műemlékek helyrehozatalával kapcsolatosak, de itt mindig föltétel a gazdaságosság, s hogy mobilizáló tartalma legyen, ami az idegenforgalmat és munkahelyteremtést illeti. Most én a népszavazás után* azonnal Portugáliába utazom, tekintettel arra, hogy a portugálok nagyon sikeresek voltak a strukturális alapok felhasználását illetően a kultúra területén. Ott a kulturális minisztériumnak önálló programja volt, ami minálunk pillanatnyilag nem elképzelhető, mert ezt a vonatot már lekéstük, de 2006 után igyekezni fogunk, hogy Szlovákiában is legyen a kultúra területén egy ilyen önálló program. Bízunk benne, hogy ez itt is sikerül. Pillanatnyilag a többi minisztérium programjain keresztül próbáljuk ezt a dolgot rendezni, egyelőre a tárgyalások alapján úgy tűnik, hogy 2006-ig százmillió eurót tudnánk a kultúra területén mozgósítani. Amire fókuszáljuk a figyelmet, az a műemlék helyreállítása, a várak, kastélyok, kúriák helyreállítása, és az idegenforgalom, és a helyi kultúra idevonatkozó része, illetve a vidékfejlesztés keretében a kulturális infrastruk-

* A beszélgetés 2003. május 16-án, az Unió csatlakozás népszavazásának napján készült, Pozsonyban.

túrának a felújítása. Tudjuk, hogy a művelődési házak milyen állapotban vannak. Az önkormányzatoknál nincs elég forrás a tetők megjavítására vagy egy kis korszerűsítésre. A régi mozikat korszerűsíteni kell, egy csomó faluban egyáltalán nincs mozi, és úgy tűnhet, hogy ebben a modern korszakban fölösleges. Én ezt nem egészen így látom, tehát szükség van ennek a struktúrának a kiépítésére is.

Ilyen elképzelésekkel vagyunk pillanatnyilag a minisztériumban, és tekintettel arra, hogy a minisztérium jórészt a profi területtel foglalkozik, én próbálom ezt ellensúlyozni, mint államtitkár. Éppen a népművelés, a közművelődés, a hagyományos kultúra, a szellemi és tárgyi kultúra ápolása, tovább életetése vonatkozásában.

– *Bizonyára fontos kérdés a népművelésen belül is a nyelvvel való foglalkozás.*

– Tekintettel arra, hogy a mai napig eléggé erős még a nemzetiségi oktatás, Szlovákiában rengeteg magyar alapiskola létezik, szerencsénkre, sőt középiskolák is vannak, most úgy tűnik, hogy Komáromban az egyetem kérdése is megoldódik, a nyelv probléma az iskolák területére fókuszálódik. 400 olyan település van, ahol nagy arányban élnek magyarok, ott a helyi népművelési központok vagy kulturális központok tevékenységének is a szerves része. Létezik Szlovákiában, Dunaszerdahelyen egy nyelvi iroda, a Gramma, és ez alapvetően a magyar nyelvvel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik. Amikor itt fölmerült annak a lehetősége, hogy a közigazgatásban is lehet használni a kisebbségek nyelvét, így a magyar a nyelvet is, készítettek egy kiadványt, ami próbál segíteni az önkormányzatoknak. Hosszú ideig nem használhatták a nyelvet, és ez azt jelenti, hogy a szakmai része problematikus. Készült itt egy közigazgatási szótár is, hogy a polgármesterek ne legyen gondja magyarul megfogalmazni egy hatósági végzést. A szakterminológiának passzolni kell, azt nem lehet csak úgy kitalálni egy határozatba, egy végzésbe. A Gramma iroda ilyen publikációkat ad ki, és mintákat is ad különböző hatósági végzésekhez, döntésekhez és határozatokhoz szlovák és magyar nyelven.

– *A Visegrádi Négyek szerepe kulturálisan is értelmezhető az Unió csatlakozásakor. Vannak-e az egységnek közös elképzelései?*

– Mi most nagyon szorgalmazzuk Kocsi úrral, a magyar politikai államtitkárral, a cseh kollégával Novák úrral, a miniszterhelyettessel, és most keressük a kapcsolatot a lengyelekkel is. És van itt egy projekt, a Hagományos Kultúra Napja, amely egy négyes projektté alakult át. Az idén is kaptunk a visegrádi alaphól támogatást erre, sőt a V-4-eken belül most éppen Vichodna lesz az, ahol prezentálni fogjuk ezt az országos folklór fesztivált, mint V-4 fesztivált. Július 4-5-6-án lesz a fesztivál, és úgy tervezzük, hogy a 4 ország államtitkári szinten is megjelenik ott. Én személyesen szervezem ezt a dolgot. Két kolléga már elfogadta a

meghívást, a magyar és a cseh kollégák, most szervezem a lengyelt.

– *Az, hogy a Visegrádi négyek együttműködése megmaradjon az Európai Unión belül is, fontos. Ez talán erősíti az egymás iránti figyelmet is.*

– Ez egy szomszédos országokat összefogó civilizációs térség. Az identitásának a megőrzésével nyilvánvalóan erősebb pozícióra tud szert tenni majd az Unión belül is, mintha ezt külön-külön próbálná. Tekintettel a közös történelmi örökségre. Ez az erő abból is adódik, hogy melyik ország mennyi közös „harcost” tud magának begyűjteni, kivel tud együttműködni és kooperálni. És a V-4, mint egy már eleve együttműködő rész, a kultúra területén is sikeresebb lehet, és előfordulhat, hogy más országokat is sikeresebben meg tud győzni ennek a gondolatnak, hogy képviselnie lehessen bizonyos közös értékeket. A V-4-ek együttműködése ezen a területen is rendkívül fontos ahhoz, hogy sikeresek legyünk az Unión belül.

– *Ahhoz, hogy az államtitkári tevékenységét ilyen válással végezze, úgy gondolom, hozzátartozik az a tapasztalat is, amelyre mint Csenke polgármestere tesz szert.*

– Ez a település, Csenke, a Csallóköz felső csücskében, 25 km-re innen, Pozsonytól, egy magyar falu. 1240-1966-ig ez egy önálló településként létezett, mígnem integrálták egy szomszéd településsel, ahol nagyon sok roma volt. Hogy ellensúlyozzák a roma lakosság arányát, két színmagyar falut hozzácsatoltak. Mi a fordulat után, 89 novemberében után láttuk annak a lehetőségét, hogy újból önálló életet éljen a település. Volt egy helyi népszavazás, első kör sikere volt, és 93. január 1-jétől újból önálló a település.

Nagyon sok dolgot kellett megoldani, mert mindig a központi település volt az, amelyik fejlődött, és a többi nem. Nagyon rossz állapotban volt pl. a temető, most nagyon szép, és a környékbeli falvaknak is egy pozitív példa. A falu közepe is borzasztóan rendezetlen volt. Itt kialakítottunk egy teret – ez egy nyolcszáz lelket számláló település – ilyen kis falvakban nem nagyon szoktak teret csinálni. Nálunk az utak a falu közepén futnak össze, és szinte adja magát, hogy ott teret alakítsunk ki. A falu közepén állt egy turul emlékmű, amit a háború után likvidáltak, és mi ezt újjáépítettük a maradványaiból. A madár az eltűnt, de különben is a szomszéd falvak legényei azzal csúfolták a csenkeieket, hogy fölültették a tyúkot a karóra, mert nem jól sikerült az a madár. Most egy új turul madarat készítettünk, és az ott van a falu közepén, hasonlóképpen, ahogy volt. Van tűzoltó szervezetünk, aminek van fűvós zenekara, amelyik karácsony napján körbejárja a falut, és karácsonyi énekeket játszanak. Ez délután két-három óra körül befejeződik, és akkor jönnek a mendikások. A mendikások fogyóban vannak, de betlehemesek mindig vannak, nálunk Csenkén két-három csapat viszi ezt a hagyományt. Annak idején gyerekkoromban én is jártam, a fiaim is jártak. Most ezt már a legfiatalabb generáció mű-

veli. Van egy nagyon szép kultúrházunk, ahol valamikor nagyon gazdag kulturális élet volt, most van némi gondunk ezzel. A szocializmusban épült, hatalmas nagy épület, és a tető folyamatosan beázik, ezzel kínlódnak már második éve, ami komoly problémát okoz. Most is a tél után olyan befolyások voltak, hogy a népszámláláshoz újra rendbe kellett hozni, és hónapok esnek ki. Nem tudjuk egyelőre ezt a konstrukciós hibát földéríteni, nagyobb pénzre lesz hozzá szükség, hogy folyamatosan lehessen a kultúrát istápolni. Van egy óvodánk, ott szintén folynak ilyen jellegű tevékenységek. Most volt az anyák napja, hatalmas, két órás műsorral, részt vett a helyi cserkész szervezet, a helyi iskola és a helyi óvoda. Van egy modern tánc csapat, ami kisiskolásokból áll, mert nálunk egy négy osztályos iskola van, innen toborzódik ez is. A továbbiakban aztán a szomszéd faluba, Nagymagyarra járnak a gyerekek. Van lehetőség, és most a kultúrházat is sikerülni fog rendbe hozni. Ugyanis ez a kultúrház a szövetkezetnek volt a tulajdona. Amikor a falu külön vált, és én lettem a polgármestere, akkor én körbejártam a levéltárakat, és kinyomoztam, hogy mennyi pénzzel járult hozzá a helyi tanács, vagy a nemzeti bizottság ehhez. Kiderült, hogy egyharmaddal, így a téves elnök kénytelen volt egyharmadát átengedni tulajdonjogilag a településnek. Kétharmada még mindig az övé volt, aztán, amikor látta, hogy mennyi pénzt áldozott már rá a település, adta, mert a kultúrház az nekünk kell, a tévesztek már nem nagyon. Formálisan ugyan működik a tévesz, de inkább kft-k működnek, de viszonylag jól, mert a munkanélküliség 5%, maximum 7%, a szomszéd faluban, ahol nagyon sok a roma, ott 40%, de

más településeken is magasabb, mint a miénk. Viszonylag jól együttműködünk a vállalkozókkal, akik tudnak támogatni kulturális és sport aktivitást. Van három focicsapatunk, az ifjúsági az egy rendkívül magas osztály abban a kategóriában. A dunaszerdahelyi járásból 4 település van, ahol ilyen picik csak mi vagyunk egyedül, akik ilyen szintet tudtak elérni, ami eléggé jó. A víz- és gázművesítés megtörtént, a faluban ezzel nincs gond. Folyik a csatornahálózat kiépítése, tavaly hárommillióval, az idén négy millió koronával végezzük el. Szerettünk volna tavaly egy lakásprogramot indítani, bérlakásokat a fiataloknak, de ez nem jött össze, valószínűleg csak a jövő tavasszal tudjuk kezdeni. Az engedély az megvan, csak a pénzügyi háttérrel igyekszünk megteremteni. A sportpályánkkal szemben nyitottunk egy utat, ahol a fiataloknak törvényes, minimális áron adtuk a telkeket, azért, hogy ott maradjanak a faluban. 20 korona/ négyzetméter, ami gyakorlatilag 100 Ft, ennél kevesebbet a törvény nem tett lehetővé. Az iskola és az óvoda most már az önkormányzathoz tartozik, mi vagyunk a főntartói, mi vagyunk az alapítói a törvény értelmében, és nagyon sokat teszünk azért, hogy az iskola hosszú távon iskola maradjon.

– Köszönöm a beszélgetést, azzal, hogy a Csenkeről megjelentetett könyvét az interjúval egy számban mutatjuk be a folyóiratunkban, a Nemzeti Népművelési Központ munkájával pedig – a kulturális témakörben megjelenő kiadványunkkal együtt – egy következő alkalommal foglalkozunk.

Mátyus Aliz

TÖRTÉNELEM ALULNÉZETBEN

Múltunk határhövei. Emlékképek Csenke történetéből. Csenke, 1998.

Magyarországon minden önmagára adó település megjelentette a saját történetéről összeállított kötetét. Rovatot nyithatna a *Szín*, ha csak a töredékükre fel szeretné hívni olvasói figyelmét. (Szívesen nyitna ilyen rovatot. A Főszerk.)

Miért pont ezt a kötetet mutatjuk be?

Túl azon, hogy a rovatban a Visegrádi Négyek közül most Szlovákiával foglalkozunk, és feltett szándékunk az egység minél jobb megismertetése, azért, mert ennek a nemzetiségi kisközségnek identitása megtartásához példaeértékűen tartozik egy magyar nyelvű könyv kiadása. A kötet egyik szerkesztője a polgármester, dr. Kvarda József, megjelenését támogatta Csenke Község Önkormányzata, a Csenkei Pro Cultura Polgári Társulás, és a csenkei székely Nyitott és Demokratikus Társadalomért Polgári Társulás.

Mindenek előtt a községről. Csenke a Csallóközben, Pozsony vármegyében, 1885-től a somorjai járáshoz, ezen

belül a Nagymagyar Körjegyzőséghez tartozott. A trianoni döntés a Csehszlovák Köztársasághoz sorolta. 1938 novemberében az úgynevezett bécsi döntés értelmében visszakerült Magyarországhoz, majd a második világháború után ismét Csehszlovákiához csatolták.

Mint a kötetben található *Krónikások írták* fejezetből kiderül, a községről már a XV. századból találtak említést. A lakosainak és házainak számáról, a település vallási és nemzetiségi összetételéről 1634-től vannak elfogadható és megbízható adatok. E szerint akkor a községben húsz házból, százötven református magyar lakott.

A XIX. századi népszámlálási adatok óta a XX. század közepéig a népesség száma 300-400 között mozog, a húszas években történt betelepítések után is csak mintegy 40 szlovák lakossal. Vallásuk szerint valamennyien katolikusok, csak néhány zsidó vallású akadt közöttük.

Az 1991. évi népszámlálás adatai szerint jelenleg a községben 802 lakos él, közülük kevesebb, mint ötvenen szlo-